

ERDÉLYI MAGYARÁG

Felirő szerkesztő:

Zágoni Dezső

Független politikai napilap, megjelenik minden reggel.
Szerkeszt. órák: délut. 6-11 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Oradea (Nagyvárad), A. Iancu (Kossuth-u.) 10. Telefon: 380.

Ara 1 lej

II. évfolyam 137 sz.

Csütörtök

1933 Május 18

15

Anglia, Amerika és Franciaország, de az egész világ is Berlin felé fordul

Ma üzen Hitler

A leszerelési konferencia a kancellár válaszával teszi függővé elhatározását. Roosevelt beleszól Európa ügyeibe, mert ezzel akarja elhárítani a háborús veszedelmet

A duce mérsékletre inti

Amikor ezek a sorok napvilágot látnak, mindenki Hitler válaszára kíváncsi. A világ tudni szeretné már, hogy a német kancellár vajon kemény hangon üzen Angliának és Franciaországnak, vagy pedig megfogadja Mussolini tanácsát és nem fenyeget, hanem csupán egyenjogúságot követel. A válasz még a ma inapon elhangzik és egy lépéssel közelebb jutottunk a háborúhoz, vagy a békéhez....

Az osztrák fogadtatásból diplomáciai affér

Bécs, máj. 16.

A náci miniszterek és pártvezérek bécsi látogatása komoly következményeket vont maga után. Egyrészt a fogadtatás, de másrészt Frank bajor igazságügyminiszter ki-rohanása az osztrák kormány ellen Grácban és az ezzel kapcsolatos kitiltás erősen kimé-lyítette a két nemzet közötti szakadékokat.

Kitiltják Frankot Ausztriából

Mint már jelentettük, Frank miniszter Bécsből Grácba utazott, ahol erős támadást intézett az osztrák kormány ellen. Az osztrák kormány, amint a támadásokról értesült úgy határozott, hogy

a tapintatlanságért, mellyel a kormányt és Ausztriát részesítette Frank, kitiltja Ausztria területéről.

A kitiltó végzést már nem tudták Franknak átadni, mert ez közben Salzburgon át München felé vette útját.

Az osztrák kormány telefonon érintkezésbe lépett a salzburgi rendőrséggel, hogy amennyiben Frank odaérkezik, adják át a kiutasítási parancsot. A rendőrség este 8-kor, amikor Frank Salzburgba érkezett, át is adta az osztrák kormány kiutasítási parancsát, amit Frank gunyosan vett át.

Frank igazságügyminiszter azután a Hotel Pitter vendéglőjébe ment és ott mintegy 30 nemzeti szocialista társaságában megvacsorázott. Természetes, hogy a miniszter gondoskodott arról, hogy az osztrák kormánynak ez a lépése, amelyet a német birodalmi kormánynál hétfőn megtett és amely a kiutasítással egyenrangú, hamarosan elterjedjen Salzburg városában. A nemzeti szocialisták összegyűltek, tüntettek és a rendőrség verte széjjel őket. Vacsora után Frank bajor igazságügyminiszter Freilassingben.

Kölcsönös bemutatkozások Berlinben és Bécsben

Rieth bécsi német követ tiltakozott a szövetségi kancellárnál a német minisztereket ért udvariati fogadtatás miatt. A kancellár viszont kijelentette, hogy nem áll módjában a kérdésben állást foglalni, amíg a vendégjoggal visszaélő német miniszterek ügyét Németország nem intézi el.

Ugyanakkor azonban, Berlinben Gauchitz osztrák követ jelentkezett Neurath külügyminiszternél és tiltakozást jelentett be, Frank beszéde miatt, mert a beszéd súlyosan megsértette a kormányt és Dolfust.

Mussolini mérsékletre inti Hitler

A Daily Herald azt írja, hogy Hitler mai beszéde mérsékelt lesz, mert Mussolini erőshangú előterjesztést intézett Hitlerhez és ebben erőiesen mérsékletre inti. A lap értesülése szerint a duce hajlandó a német kormányt az egyenlőség iránti követelésében támogatni. Mussolini egyben közölte Hitlerrel, hogy a Németország ellen tervezett francia büntetőrendszabályok keresztülvitelét, nevezetesen a Rajnavidek megszállását megakadályozza, mert a locarnói szerződés egyenesen felszólítja Angliát és Olaszországot, hogy védjék meg Németországot.

Hitler rohamosztagek Kisenevben

Kisinev, máj. 16.

Nagy szenzációt keltett Kisenevben az a hír, hogy az ottani német konzult Hitler két kiküldöttje kereste fel, akik gyakorlati utasítást fognak adni a mozgalom kiszéle-

sítése, valamint a rohamosztagek megszervezésére vonatkozólag. A tárgyalások után a náci követek dél-Besszarabiába utaztak, ahol szintén érintkezésbe léptek az ottani németekkel.

-- A békerevizio kilátásait megrontotta a Németország elleni angol, francia álláspon

— mondta Berzeviczy Albert

Budapest, máj. 16.

A Magyar Külügyi Társaság évi rendes közgyűlésén Berzeviczy Albert elnöki megnyitójában rámutatott arra, hogy a revizio kérdésében, éppugy, mint a lefegyverzés kérdésében az utóbbi időben a helyzet rosszabbodott, ami a Németországban beállott belpolitikai változásoknak tudható be.

— „A békerevizio kilátásait, — mondta Berzeviczy — megrontja a Németország irá-

nyában kevésbé rokonszenves álláspon, amely ujabban Angliában és Amerikában érvényre jut. Bizonyítja ezt az is, hogy éppen a legutolsó napokban, amikor a trianoni békereviziojára vonatkozóan az angol külügyminiszter határozott nemmel válaszolt. Ezután Eöttevényi Oliver számolt be a társaság elmúlt évi működéséről, majd megejtették a választásokat, amelynek során újból Berzeviczy Albertet választották elnöké.

— Emésztési nehézségek, gyomorfájás, gyomorfájás, rosszullet, fejfájás, idegizgalmak, álmatlanság, gyengeségi állapotok, munkaképtelenség esetén a természetes „Ferenc József” keserűvíz megszünteti az emésztési zavarokat, a vérkeringést helyes utra tereli, felfrissíti a szellemet és egészséges álmot hoz. Az egyetemi klinikákon végzett kísérletek bizonyítják, hogy alkoholisták a Ferenc József víz használata folytán éhségérzeletüket majdnem teljesen visszacserezték. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Orosz horogkeresztes csapatok is vannak Berlinben

Berlin, máj. 16. A német főváros nyugati részében, a Fahrbellinei Platzen, ahol új orthodox orosz templom is épült, mostanában gyakran láthatnak a járőrelők katonai gyakorlatokat végző csapatokat. A férfiak közül legtöbben horogkeresztet viselnek, de egyenruháik is akadnak közöttük, azzal a különbséggel, hogy az ingek orosz-szabás szerint készültek és a horogkeresztes jelvény fehér-kék-vörös színekből állították össze. A gyakorlatozó csapatok a nemrég alakult fehér-orosz nemzeti-szociálista párt rohamosztagjai.

Felmondtak

a nagyváradi színházi-mozi egész személyzetének

Nagyvárad, máj. 16. A nagyváradi színházi mozi, amely hosszas harcok árán azzal a céllal létesült, hogy a színházat segítségére legyen, de ehelyett teljesen kiszorította a színházat, a színházból már régebbi idő óta nehézségekkel küzd. Nemrégiben a város zárgondnokot ültetett a pénztárba, a lapok megtagadták a reklámok közlését. Tegnap azután a csőd teljessé vált: az igazgatóság az igazgatóhelyettől kezdve az utolsó jegyszedőig mindenki felmondott. Hír szerint dr. Kádár Imre, a színház aktív igazgatója ma Nagyváradra érkezik és végképen likvidálja a szerencsétlen vállalkozást, amely a magyar színház sirásója volt Nagyváradon.

Gyilkolt, aztán öngyilkos lett egy szerelmes asszony

Galac, máj. 16. A Str. Panul 4 számú házban holtan találtak Non Balán közrendőrt, mellette pedig vérben fagyva vadházastársát: Mária Maximot. A vizsgálat megállapította, hogy a rendőr szakítani akart a nővel, aki elkésredésében lelőtte volt szeretőjét, majd magára fordította a fegyvert. Állapota súlyos.

Mérgező légy csípésétől meghalt egy nagyváradi fiatalember

Nagyvárad, máj. 16. Tragikus módon halt meg Silistrában, ahol katonai szolgálatot teljesített, Vas Imre nagyváradi ügyvédjelölt. A fiatal önkéntest egy mérgező légy csípte meg és vérmérgezést kapott néhány nap múlva pedig meghalt. Hétfőn temették el.

Időjárás

Változó felhőzet egyes helyeken kisebb záporosó, szél lassu gyengülése és némi hőemelkedés valószínű.

2

ERDELYI
MAGYARSÁG

1933
V. 18.

Elfogta a csendőrség a cigányasszony gyilkosait

Nagyvárad, máj. 16. Jelentettük tegnapi számunkban, hogy Varga Károly és Körösi Ferenc hegyközséimrei gazdák megfojtották Kovács Piroška jövődömondó cigányasszonyt. A gyilkosok azt mondták szomszédaiknak, hogy önként jelentkeznek a nagyváradi csendőrségen, de nem jelentkeztek. A szentimrei csendőrség tegnap

Szentimrén elfogta a két gyilkost. Letartóztatták őket és kihallgatásuk után bekísérik őket az ügyészre.

A gyilkosság elkövetésének indokára nézve van egy újabb feltevés is. Eszerint Körösi és Varga fel akarták bérelni Kovács Piroskát, hogy tegye el láb alól egyik haragosukat és mivel ez nem hajtotta végre a gyilkosságot, azért végeztek vele.

Itélt a törvényszék a tordai rablók felett

10 évi fegyházra ítélték a tordai rablóbanda vezérét, társai 2-6 évig terjedő fegyházra kaptak

Torda, máj. 16. A tordai törvényszék több napos izgalmas tárgyalás után tegnap hirdetett ítéletet a Gáspár és Turrai vezérlete alatt működő betörőbanda tagjai fölött. A rablók a Discorn és Aquile részvénytársaság pénztárainak kirablása és még számos lopás miatt állottak a bíróság előtt.

A megszökött Gáspár ügyét külön válsztották, míg Turrai Ferencet 10 évi fegyházra, Vadász Imrét 6 évi, Kiss Gyulát 3 évi, Bakó Károlyt 2 évi fegyházra míg Lenárd Ilonát 1 hónapi fogházra ítélték. Két vádlottat felmentettek. Mellékbüntetésül 1-5000 lej pénzbüntetést róttak ki.

Zsarolás miatt elítélt a bíróság egy temesvári detektívet

Könnyen akart pénzhez jutni a detektív

Temesvár, máj. 16. A törvényszék negyedik szekciója most ítélt meg a zsarolással vádolt Soreanu Jónel temesvári detektív ügyében. Mint emlékeztet, annakidején Stefan Anna trafiksnőhöz beállított egy Tóth Ottó nevű egyén azzal, hogy a trafiksnővel szemben fennálló adósságát okmánybélyegeken akarja kiegyenlíteni. Stefan Anna elfogadta ezt a megoldást, azonban alig adta át neki a bélyegeket Tóth, nyomban megjelent nála Soreanu detektív, aki hamis bélyegeket vásárlása miatt a sziguranára akarta kísérni a megrémült trafiksnőt. Végül is Soreanu hajlandónak bizonyult 2000 lej ellenében elállni attól a szándékától, hogy Stefan feljelentse.

A bíróság most úgy Soreanut, mint Tóthot zsarolás vétségében mondtatta ki bűnösnek s előbb hat hónapi fogházra, 2 ezer lej pénzbüntetésre és 3 évi hivatal és polgári jogvesztésre, utóbbi ugyancsak 6 hónapi fogházra és 100 lej pénzbírságra ítélt.

Borzalmas szerencsétlenség Orheiben

Halálra taposott egy tehén egy hat éves kislányt

Orhei, máj. 16. Borzalmas szerencsétlenség történt Orhei egyik külvárosában. Pamis Irén 6 éves kislány egyik társával az ucca közepén játszadozott, mikor egy megvadult tehén rohant arra. A kislánynak már nem volt ideje félreugrani és a tehén legázolta, még pedig oly borzalmasan, hogy a koponyája teljesen szétrocskódott. Kis társa még idejében elugrott, úgy hogy ő sértetlen maradt.

4 évi súlyos börtönre ítélték a tölgyesi cseléd lányt

aki fejszével akarta megölni a gazdáját

Osikszërda, máj. 16. Még január ötödikén történt, hogy Kolombán Katalin 20 éves cseléd lány belopózott gazdája Szöllösi Arnold tölgyesi gyógyszerész hálszobájába terepszemlért tartani. Mikor látta, hogy gazdája alszik, ellopta 800 lej készpénzt és egyéb értéktárgyat. Ezután kiakart szökni a hálszobán keresztül a lakásból. A gyógyszerész azonban mozgolódni

kezdett, mire a megijedt leány elejtette a holmikat. Kiszaladt a konyhába, felkapta a fejszét, visszazaladt és ötször egymásután a gyógyszerész felé sujtott, aki súlyosan megsebesült.

A törvényszék tegnap tárgyalta az ügyet és a cseléd lányt szándékos gyilkosság kísérlete címén 4 évi súlyos börtönre ítélt.

Borzalmas lakodalmi vérengzés egy marosmegyei községben

Megőrült az italtó, egy legény és disznóölő késsel szurkálta össze az egybegyűlt násznepet

Marosvásárhely, máj. 16.

Véres dráma játszódott le egy marosmenti községben. Harasztkerék marosmegyei községben szűk családi körben csendes lakodalmat ült, a falu egyik jómódu gazdálkodójának fia, Sölcs Ferenc egy Islai Mária nevű falubeli leánnyal. A lakodalmat azért rendezték szűk családi körben, mert a vőlegény egyik nővére csak a közelmúltban hunyt el. A menyegzőn jó hangulat uralkodott és meghívott legények egymás után öntöttek fel a garatra... Veres Gábor, a község egyik jómódu legénye a keleténél többet ivott és hangosan kurjongatni kezdett. A menyasszony, Islai Mária ekkor rendreutasította, mire a legény nagyon megsértődött. Annyira ántotta a rendreutasítás Veres Gábort, hogy nyomban felugrott helyéről és elhagyta a lakodalmi házat.

Disznóölő késsel jött vissza Veres Gábor

A részeg legény elkeseredésében hazarohant, elővette a nagy disznóölőkést és borzós fejjel, nekidühödve visszasietett a lakodalomba. Alig épett ki házából azonban, szembe találta magát ifjabb Sölcs Sándorral, a vőlegény fivérével, aki azért jött, hogy Veres Gábort megnyugtassa. Veres Gábor azonban nem látott, nem hallott, annyira elborította agyát az ital gőze.

A hatalmas disznóölő késsel nekirohant Sölcsnek, akit kétszer mellbeszurt, tüdejét átdöfte, majd össze-vissza vagdosta arcát. A szerencsétlen legény vértől borítva összerogyott az uccán. Veres pedig tovább rohant, kezében magasra tartva a véres kést. Vérbenforgó szemmel rohant be az örjöngő legény a lakodalmi háza. A ház kapujában a vőlegény másik fivére, Sölcs András állta útját, akit néhány szurással leterített és berohant a lakodalmi szobába. Itt Sölcs Ferenc, a vőlegény állta útját.

A dühöngő késsel nekirohant Sölcsnek is, akinek arcát összevagdalta, majd többször mellébe szurta a kést. Végül a szerencsétlen gazdálkodó ajkát a szó szoros értelmében lemetszette és szájába döfte kését. Sölcs Ferenc szájából, melléből magas sugárban dőlt a vér és a lakodalmi nép remült sikollyal igyekezett menekülni a szobából. A nekidühült Veres itt nekiesett az

őreg Sölcs Sándornak és szerencsétlen fiu apjának és mindeket szemét kiskorú, majd mellébe mártotta a kést.

A lakodalmi nép között erre leírhatatlan pánik tört ki, egymást taszigálva, letaposva igyekeztek a kijárat felé, ahol Veres ekkor terítette le ötödik áldozatát, egy szolgát, aki meg akarta fékezni és közben összeszurkálta. Végül nagy nehezen sikerült lefogni a dühöngő legényt, akit a csend-

őrségre szállítottak. A három Sölcs-fiut, valamint idősebb Sölcs Sándort és a szolgát beszállították a marosvásárhelyi kórházba, ahol az öreg Sölcs agóniája beállt, míg fiatal szolga szintén a halállal vívódna... Nagyon kétséges, hogy bármelyiküket is meg lehet menteni az életnek. A borzalmas vérengzés híre hamar elterjedt Marosvásárhelyen és nagy megdöbbenést keltett.

Gyógyíthatatlan betegség miatt

Megölte három gyermekét, majd öngyilkos lett egy anya

Bécs, máj. 16.

Schaffel Miksáné, munkanélküli lakatos felesége tegnap szomorúan jött haza a kórházból, ahol az orvosok azt mondták neki, hogy gyógyíthatatlan beteg. A szerencsétlen asszony otthon világító-gázzal megmér-

gezte három gyermekét és azután öngyilkos lett. Mind a négy holttestre csak a késő esti órákban bukkantak rá. Amikor a férj megtudta a borzalmas esetet, öngyilkosságot akart elkövetni.

Autósok rémei

Menetközben megtámadták a soffört, leütötték, kirabolták és kidobták az autóból

Bukarest, máj. 16.

Még a múlt évben történt, hogy Bum-bac Vasile autótaxijába két ismeretlen ember szállott be és azt mondták a sofförnek, hogy a Bukaresthez közel fekvő Bobesti községbe vigye őket. Alig értek azonban az országutra, mikor a két ismeretlen a sofförre vetették magukat. A meglepett embert összekötözték, 6000 lejti tartalmú pénztárcáját elvették tőle és aztán az árokba dobták. Az egyik bandita akkor a volánhoz ült és visszahajtott a városba, ahol pár nap múlva akadt rá egy rendőr agazdátlan autóra.

A hatóságok minden fáradozása hiábavaló volt, mert a vakmerő autós banditákat nem sikerült kézrekeríteni, sőt rövid időközben még két ehhez hasonló eset történt.

A napokban végre biztos nyom került a rendőrség kezébe és ennek alapján letartóztatták Moraru Vasile katonát, aki szabadságát töltötte Bobesti községben. Moraru cinkosát is megnevezte, akit szintén elfogtak. A házkutatás alkalmával számos fegyvert és lopott tárgyat találtak. A banditákat holnap kiviszik tettük helyszínére, ahol rekonstruálni fogják a bűntényt.

RADIOMŰSOR

SZERDA

BUKAREST. 12: Gramofon. 5: Spa-nyol induló. 6.15: Rádiózenekar, (paraszt-
tánc). 7.40: Gramofon. 8.30: Zene.

BUDAPEST. 6.45: Torna. utána gramofon 10: Előadás, majd gramofon. 12.05: Zenekari hangverseny. 1: Időjelzés. Időjárásjelentés. Utána: Orosz balalajka zene. 3.30: Diákféltóra. 4: Novella. 5: Előadás Kís-
ásiai vadászkalandokról. 5.30: Jazz énekkel. 6: Olasz nyelvoktatás. 6.30: Cigányzene. 7 és 20: Előadás. 8: Zongora-verseny. Közben
lóversenyeredmények. 10: Hírek. Majd: ci-
gányzene.

FILMPALACE

Szerdacsütörtök Charles
Farrel és Madge Evans
legújabb háborús filmje

Bécsi leány

Román csendőrtiszt egyenruhában fosztogatott egy volt Vörösőrpáncsnok Letartóztatták Budapesten az erdélyi származású szélnámot

Budapest, máj. 16.

Vasárnap a toloncházba szállították Vasvári-Vajka Jenő volt vörös-őrpáncsnokot, aki néhány héttel ezelőtt szabadult ki a szegedi fegyházból. A bukaresti születésű Vasvári-Vajka — aki egyébként polgári foglalkozására géptechnikus — a kommun alatt különböző bűncselekményeket követett el. A románok bevonulása után román csend-
őrtiszt egyenruhát szerzett, abban járta az országot és erőszakoskodott. Főuri kasté-
lyokba tért be „rekvirálni” és igyekezett
összeszedni minél több vagyont érő ékszert. A román megszállás után azonban horogra

került és 12 évi fegyházra ítélték, részben a kommun alatt, részben a kommun után viselt dolgaiért.

Kiszabadulása után bizalmas jelentések érkeztek a hatóságokhoz, hogy Vasvári-Vajka nagyon előkelően öltözködik, bőkezűen szórja a pénzt és nagyban alkudozik egy Kecskemét környékén levő udvarház megvételéről. Az a gyanú támadt, hogy a szabadult fegyveres 12 év előtt elásta rablott kincseit és most azért akarja minden áron megvenni a nem is eladó kecskeméti kuriát, mert ezek a felbecsülhetetlen értékű ékszerek ott vannak elrejtve.

REGENY

Egy fiatal leány
afrikai kalandjai

37

A vadon leánya

Egy dologban rendíthetetlenül hitt. Az egész kaland mögött Recco tartotta az ostort és a gyeplőt. Mégis, amióta a meggyilkolt német kunyhójában először találkoztak, egészen az utolsó estéig, mikor az expedíció végső terveit megállapították, úgy érezte Dyke, hogy fikarcnyira se hatolt bele a doktor lelkébe. Találkoztak a rákövetkező napon is, mikor a Seggonaux-históriát hallotta. Akármint mesélt is a leány együttlétükről Recconak, ez tökéletesen biztos és nyílt kijelentéseket tett.

— Aranyról is szó van, — mondta: — de ez csak másodrendű amellet, hogy megjelölje Schommot (ha még él) és megszerezze Seggonaux gróf ártatlanságának bizonyítékait... Ezért kész volt meghozni minden áldozatot, felszerelni az expedíciót, teljesen másnak engedni át az irányítást, fizetni ezért a tekintélyes járandóságot és — ha megelérik az aranyat — rajta lenni, hogy az illető megkapja szolgálataiért a becsületes részt.

Egészen kivételes volt a helyzet. Nem volt vitás, ki az arany igazi tulajdonosa, feltevé, hogy Schomm még él és kész az egyezségre... Bizonyos volt, ez a német némi befolyást szerzett a benszülöttekre, akiknek eredetileg foglya volt. De elfogadta volna a megbízást töprengött Dyke, ha nem Jeane Seggonauxért történik mind ez?

A leány nem várta még Dyke feleletét, hanem lefelé indult az ösvényen, mely a táborukba vezetett. Dyke elnézte karcsu alakját. Olyan hanyag kecsességgel lépkedett, egyenes vállával és ringó csipőjével, ahogy csak a benszülött, meztelenséghez szokott leánykák tudnak és testének minden vonása minden moccanása egészséget lehet.

Egyszere Blundell Matthews levelére gondolt, melyet annak az emlékezetes este nek befejezésül kapott. Eppen akkor, mikor megbizonyosodott róla, hogy valaki kutatott a szobájában... A leány a Quai d'Orsai fekete listáján volt.

— Nem válaszolt még, — mondta miss Seggonaux vissza sem fordulva. — Pedig nagyon szeretném tudni.

— Nehéz dolognak tartom ezt, — szölt Dyke. — Félek, hogy én mindenkit tulbecsülök. Mi nagyon jól megférünk egymással.

A leány megállt, visszapillantott, mint ha újabb kérdést akarna tenni, de nem szölt hanem tovább indult a hátralevő utat. Dyke nagy megkönnyebülésére szótlanul tették meg aztán.

— Hogy ő mint mint vélekedik Reccoról?... Sok mindent megadott volna most azért, ha belepillanthatott volna abba a tudós fejbe. Egymással szemben ültek, a vitorlavászon alatt, melyet Dyke össze-eszkabált ágakra feszített ki, hogy az ebédlőjük legyen. A doktor csinos, kiránduló khaki ruhát viselt. Meg volt borotválkozva és a ruhája éppen olyan foltatlanul tiszta volt, mint a Dykéé. Rendkívül jóságosnak látszott szürke hajával, mely gondosan rá volt fésülve a feje bubján fénylő kopasszágra és kicsiny gyöngye, barna szemével, mely szerényen pislogott át szaru-keretes pápaszemén. A hosszú, vékony ujjai közt forgatott töltőtoll, az írómappa és a papírszeletek előtte az asztalon, a kis fadobozók, a bogarász-csipegető, nagyító-lencse, mind hozzájárultak ahhoz a benyomáshoz, hogy itt nagyon kedélyes, kissé szórakozott középkorú ur ül, akinek lepkefogója a fontos és esze ágában se juthat az a kalandos terv, hogy aranyat keressen, kutasson a Congó vadonjában...

(Folyt. köv.)

SPORT

Hogy áll fel a román válogatott csapat a Balkán-Kupában

Bukarest, máj. 16.
Luchide Octavian a futball-szövetség főtitkára kijelentette, hogy a Balkán-Kupa mérkőzéseken valószínűleg a következő csap

pat képviseli Romániát: Czinczer, Vogl, Ro-be, Albu, Stenbach, Eisenbeisser, Bindea, Kovács, Sepi, Bodola, Kocsis.

Az Újpest vezet, a Ferencváros a harmadik

Budapest, máj. 16.
A vasárnapi forduló után a profi ligában a bajnoki táblázat a következő:

1. Újpest: 20, 15, 3, 2, 76:29 33 (7).
2. Hungária: 20, 14, 4 2 67:26 32 (8).
3. Ferencváros: 20 14 3 3 73:20 31 (9).
4. III. ker. FC: 18 10 3 5 42:30 23 (13).
5. Budai „11”: 20 9 5 6 38:37 23 (17).

6. Bocskai: 19 8 5 6 37:30 21 (17).
7. Kispest: 20 5 7 8 38:52 17 (23).
8. Szeged FC: 19 6 4 9 29:44 16 (22).
9. Nemzeti: 19 4 5 10 29:48 13 (25).
10. Attila: 19 4 1 14 23:27 9 (29).
11. Soroksár: 20 3 3 14 25:77 9 (31).
12. Somogy: 20 2 3 15 23:60 7 (33).

Az osztráktenniszversenyen kikapott Brugnon, a francia Davis-Cup játékos

Bécs, máj. 16.
Az osztrák tenniszbajnokságok hatalmas meglepetést hoztak, mennyiben a fiatal osztrák tenniszező Kinzel 6:4, 6:2, 3:6, 6:2, arányban legyőzte a legjobb francia játékosok közé tartozó Brugnont. Kinzel a döntőbe került, ahol a Mateikat verő Prennel ját-

szik. Női egyes döntő: Jakobs Amerika-Jendrzejovska lengyel 8:6, 8:6. Férfi páros döntő: Kehrling, Rohrer—Brugnon Artens 6:4, 5:7, 5:5 abbahagyva Kehrling a vegyer páros döntőjébe is bejutott Jendrzejovskával oldalán.

Csak 3000 lejt szabad ezentul külföldre vinni

Nagyvárad, máj. 16.
A valutakivittelt korlátozó intézkedések újabb szorító rendelettel szaporodtak. Ez a rendelet a külföldre utazó közönséget érinti igen szomorúan, amennyiben a Nemzeti Bank fióktintézei az elmúlt héten körrendeletet kaptak, hogy az egyéni utlevéllel utazók ezentul minden előzetes engedély nélkül csak

három ezer lejt kitevő román pénzt, vagy 2000 lejnek megfelelő idegen valutát és ezer lejt vihetnek ki az ország területéről külföldre. A régi rendszer lényegesen kellemesebb volt, amennyiben mindenki szabadon vihetett ki 2000 lejt és ötezer lejnek megfelelő idegen valutát. Az intézkedés már érvénybe is lépett.

Az új konverziós törvény

A mezőgazdasági és városi adósságok szabályozásáról szóló törvény

Huszdik közlemény.

36. §. Azon szülők, akik kiskorú gyermekeik vagyonát kezelik, továbbá a kiskorúak és gondnokoltak gyámjai és gondnokai, a feleség hozományi vagyonát kezelő és hasznélvező férjek a kezelésük alatt álló vagyonok tulajdonosai nevében és képviselőiben szintén kérhetik a törvény kedvezményeinek alkalmazását. E végből a szükséges lépéseket és bejelentéseket megtehetik és a törvényben kívánt összes biztosítékokat a magánjogban megkívánt alakszerűségek teljesítése nélkül is szolgáltatathatják.

A mezőgazdasági adós házastársak kérésére a feleség cselekvő és szenvedő vagyoni állapota egyesíthető egy egységgé a

val.

37. §. A jelen törvény értelmében fizetendő tőke és kamat, egyezség hiányában, vagy visszautasítás esetén akként is kiegyenlíthető, hogy az összeget letétbe helyezik az adóhivatalnál, vagy pénzügyigazgatóságnál, a letételről szóló elismervény pedig benyújtandó az illetékes járásbíróshoz vagy törvényszékhez, amely az összeget a hitelezők között a köztörvényi jog értelmében osztja fel.

38. §. Azon esetben, ha az érvényben levő vagy a hatályon kívül helyezett konverziós törvények alapján valamely ingatlan végrehajtása fel lön függesztve, az árverés vevő a vételár visszatérítését követelheti.

(Folytatjuk)

Nagyvárad szőlőhegyi lakossága rettegve várja, hogy a rendőrség kinyomozza-e

Ki a gyilkos?

Éjjelt nappallá téve az összes detektívek keresik a bestiális merénylet. -- Kárásztelki lányok kézen vitték a koporsót a temetőbe

Nagyvárad, máj. 16.

Hétfő este jelentkezett a rendőrségen Mezei Béla nagyvárad kereskedő Vékony Flóri nevű cselédleányával. Vékony Flóri, aki másodunokatestvére volt az áldozatnak, elmondotta, hogy vasárnap délután a Szent László-téren találkozott Jámbor Imrével, aki egy barátjával sétált ott. Erről a barátjáról csak annyit tud, hogy Márton volt keresztneve és

testvérbátyja volt annak a leánynak, akinek Jámbor Imre odahaza udvarolt.

Egy másik cselédleány látta őket együtt elmenni a Várad-körösmárába.

Elmondotta még Vékony Flóri azt is, hogy Jámbor már tavaly nyáron, sőt az azelőtti évben is Váradon szolgált. Igaz, hogy legujabban csak két hét óta tartozkodott Váradon, de azért sok ismerőse lehetett.

A rendőrségen előállították azokat a fiukat, akikkel Jámbor utolsó óráit töltötte. Ezek azonban teljes alibit igazoltak és kihallgatásuk után tegnap el is engedték őket.

Papp Zoltán, az Angol-kert vendéglő tulajdonosa is tett egy vallomást, amely szerint az egyik asztaltársaság egyik tagja fenyegetőzött a másik felé. Amint azonban kiderült, ez nem a Jámborék asztalánál történt. A nyomozása tehát egészen más irányban kellett kiterjeszteni.

A rendőrség megállapítása szerint azon a helyen, ahol a megcsonkított hulla feküdt, voltak ugyan vernyomok, de az áldozatnak több vért kellett vesztetnie, mint mint amennyi a fűvön megalvadt.

Könyön adódik tehát az a feltevés, hogy a gyilkosság nem azon a helyen történt, ahol az áldozat hulláját megtalálták, hanem már a megcsonkított holttestet hurcolta oda a gyilkos oda. Valószínű az is, hogy Jámbor Imre.

egy nőnél volt, amikor meglephették és a felszarvazott férj, vagy szerető végzett vele ilyen bestiális módon a nő szemelátára.

Majd a megcsonkított holttestet kihurcolta a lucernásba.

A detektívek végigkutatták az egész szőlőhegyet. Az áldozat ruháit keresték, mert minden további nyomozásnak ez a legfontosabb kiindulópontja. Nem találták.

A Füzesi-tiúk lakásában találtak egy marék zöldhagymát, amely éppen olyan, mint amilyen ott volt látható, ahol az áldozatot megtalálták.

Természetesen azonban ez még nem bizonyított.

Tegnap délelőtt 11 órakor ejtették meg a holttest felboncolását az olasz temető halottasházában. A boncolást dr. Berariu törvényszéki orvos végezte Niculescu vizsgálóbíró, Popescu ügyész és Cherebtiu Ciprian a büntügyi osztály főnökének asszisztálása mellett.

A nagyvárad szőlőhegyen elkövetett bestiális gyilkosság a város egész lakosságát felháborította. Nem az első kiderítetlen bűntény már az, aminek a husz éves Jámbor Imre esett áldozatul, de bestiálisításban ehhez foghatóra még a legöregebb váradlak sem emlékszenek.

A szőlőhegy lakói között valóságos pánikhangulat uralkodik a gyilkosság elkövetése óta.

és amíg a szőlőhegy rémét el nem fogja a rendőrség a nyugalom aligha is fog helyreállni.

A boncolás megállapította, hogy

a késszúrás szíve tövén találta Jámbor Imrét és halálát belső vérzés okozta.

Azt a feltevést, hogy a gyilkos szereim légyotton csipte áldozatát és az már le volt vetkezve, amikor megölte, az is alátámasztja, hogy

halott ember lábáról nehéz lehuzni a csizmát.

Kárásztelki cselédleányok kézen vitték a temetőbe Jámbor Imre koporsóját

A boncolás után kedd délután 5 órakor temették el Jámbor Imrét. Ennél meghatóbb temetést ritkán láttunk.

Az összes Nagyváradon tartozkodó kárásztelki cselédleányok és legények alkották a temetési menetet.

Készen vitték a koporsót az olasz temető halottasházából,

ahol a boncolás lefolyt, egészen a Rulikovszky temetőig.

Városi szegény-temetés volt, a vöröskeresztes járványkocsi volt a gyászhintó. A szem-

A rendőrségen tegnap kihallgatták a hegyőröket, valamint Papp és György nevű kárásztelki legényeket, akik vasárnap délután együtt voltak Jámborral, ezek azonban lenyegbe vágó vallomást nem tettek.

A kihallgatások még folynak, de pozitív nyomra eddig még nem bukkant a rendőrség.

fedél is későre készült el a halott nagybátyjának jóvoltából. A szemfedél a Szent László téren érte be a menetet,

itt takarták be a koporsót.

A koporsót egyébként beborították a szegényes fehér virágcsokrok a kárásztelki cselédleányok garasából vásárolt megemlékezés.

Az egyik kocsiban foglalt helyet Jámbor Imre édesanyja. Zokogása könnyekig ható volt, amint egyetlen fiát siratta, akinek ilyen szörnyű véget jelölt ki a sors....

Brailában letartóztattak egy sereg vasgárdistát

Braila, máj. 16.

A brailai rendőrség bizalmas értesítést kapott, hogy a városban megint titkos vasgárdista propaganda folyik. A lázítók a diákságot rohamosztagokba igyekeznek beszervezni. A rendőrség két uniformist viselő

vasgárdistát letartóztatott, ugyancsak számos letartóztatás történt a környékbeli falvakban is. A parasztok között agitáló vasgárdistákat szintén letartóztatták és beszéltették a brailai ügyészséghez.

Bezárták a kolozsvári egyetemet a megújuló zavargások miatt

A keresztény diákok bezárták zsidó kollegáikat

Kolozsvár, máj. 16.

A mind jobban elfajuló zavargásokkal kapcsolatban az egyetem rektora plakátokon hívta fel az egyetemi ifjúságot, hogy tartózkodjanak a további rendzavarásoktól. A felhívás azonban eredménytelen maradt, mert hétfőn újabb heves összeütközés volt a harmadik évfolyam keresztény és zsidó hallgatói között. A tantermek felé vezető folyosók több mint száz tüntetőtől feketéltek és a zsidó diákokat csak az egyik tanár közbelépése mentette meg a bántalmazástól. A szorongatott diákokat egy tanterembe zárták, ahol öt óra hosszat várakoztak, amíg végül a karhatalom képviselői megérkeztek.

A rendkívüli helyzetre való tekintettel a rektor felfüggesztette az egyetem területeinek semlegességét és több század csendőrs és rendőr nyomult be a klinikákra, akik bekerítették a tüntetőket, majd igazoltatásuk után 40 egyetemi hallgatót letartóztattak, akiket a rendőrségre vittek. A zsidó diákokat pedig valósággal titokban lopták ki az egyetem épületéből és teherautón szállították őket a piacra, hogy újabb tüntetésnek elejét vegyék.

Az egyetemi tanács hétfőn este nyolckor rendkívüli ülést tartott, amelyen két olyan határozatot hoztak, amely súlyosan érinti az egyetemi hallgatókat. Ezek szerint az év végéig beszüntetik az orvosi és

gyógyszerész fakultásokon az előadásokat.

Ha pedig a zavargások megismétlődnek, úgy az 1933. júniusi vizsgálatokat is megszüntetik.

Vaida miniszterelnök, aki hétfőn éppen Kolozsváron tartózkodott, magához hívatta Hatiegan rendőrkvesztort és jelentést kért a lefolyt eseményekről. A jelentés után arra utasította a hatósági közegeket, hogy a rend minden körülmények között biztosítsák

— A gyógyszerárakra is kötelező a déli záróra. A hivatalos lap május 11-iki 106. számában megjelent az egészségügyi miniszter rendelete, amely a gyógyszerárak működését, szervezetét és ellenőrzését részletesen szabályozza. A rendelet egységesen szabályozza a záróra kérdését is. — Eszerint a gyógyszerárak reggel 8 órakor nyitnak és este 8 órakor zárnak, déli 1—3 óra között pedig csupán az ügyeletes gyógyszerárak tarthatók nyitva. A rendelet pontosan előírja azt is, milyen könyvek vezetésére vannak a gyógyszerárak kötelezve. A hivatalos lapnak ugyanez a száma tartalmazza az új gyógyszerári tarifát is.

1933.
V. 18.

ERDELYI
MAGYARSÁG

5

Károly király Csernovicban a lengyel államfővel, Turnu-Severinben Sándor jugoszláv királlyal találkozik

Junius 2 és 5 között a Bánságban lesz az uralkodó

Bukarest, máj. 16.

Károly király belgrádi utjának elmáradását élénk érdeklődéssel tárgyalják politikai körökben. Hír szerint az elhalasztás oka az, hogy a király előbb találkozni akar egy „szomszédos államnak fejével”. Ez az államfő Lengyelország elnöke: Moszcizky volna, a találkozás színhelye pedig Csernovic. A találkozás céljáról csak kombinációk vannak forgalomban. Károly király belgrádi útja nem marad el teljesen, csupán — mint hílik — egyhónapi halasztást szenved.

A Bánát több városában nagy ünnepek lesznek junius 2—5 között, amelyek Károly király személyes részvétele mellett

fognak lefolyni. Junius 2-án Hierkules-füldön leplezik le Ferdinánd király mellszobrát. Másnap Oravicán lepleznek le három szobrot. Junius 4-én a király külön vonaton érkezik Turu-Severinben, ahol nagy ünnepek lesznek a város 100 éves megalapításának emlékére. Ezután a hősök szobrát leplezik le.

Végül junius 5-én a király a kíséző miniszterekkel és politikusokkal együtt Tiganestibe megy, ahol a Romániát Jugoszláviával összekötő impozáns Duna-híd alapkövét fogja lerakni. Ezen az ünnepségen Sándor szerb király is részt vesz, valamint mind a két ország kabinetjének több minisztere.

Antibolsevista

tüntetés készül Svédországban

Stockholm, máj. 16.

A svédországi konzervatív párt végre hajtóbizottsága május 21-én nagyszabású bolsevista-ellenes demonstrációt készül meg tartani.

15 ezer lej egy ledöntött fáért

Nagyvárad, máj. 16.

A múlt év augusztusában a várkastély parkjait szegélyező nyárfa-óriások egyike az esőzésektől meglazult talajból kidőlt és ágai egy arra haladó bérkocsira zuhantak. A bérkocsiban dr. Sztankó Gyula magyarországi tisztviselő ült, akit a lezuhanó fa ágai a fején sértettek meg és ruhája is széjjel szakadt. Dr. Sztankó kártérítést követelt a várostól s hosszas huza-vona után most 15.000 lejből kiegyeztek. Ugyancsak megtérítette a város a bérkocsis kárát is.

Meghalt a nagyváradi Aggokháza legöregebb lakója

Nagyvárad, máj. 16.

Tragikus módon halt meg tegnap a nagyváradi izr. Aggokháza legöregebb lakója, a 90 éves Márkus Ignac. Az aggyastján aki a budapesti nyomdai munkások nyugdíjpénztárának volt a tagja, reggel kapta kézhez nyugdíját és délre már halott volt.

A kifröccsenő szurok félszemére megvakított egy munkást Bukaresztben

Bukarest, máj. 14.

Tegnap délután több munkás London-ucca aszfaltburkolatát javította. Az egyik olvadt aszfalt tartalmazó tartály felrobbant és a szerte repkedő forró anyag Muresanu Lázár munkás arcába ömlött. A szerencsétlen ember súlyos égési sebeket szenvedett és súlyos égési sebekkel szállították be a kórházba. A félszemére megvakult és minden percben be állhat a halál.

Súlyos ítéletet hozott a szatmári törvényszék a május elsejei tüntetők ügyében

3 évi fogházra ítélték a fő vádlottakat, a legkisebb büntetés egy év

Szatmár, máj. 16.

A szatmári törvényszék tegnap hirdett ítéletet a május elsején letartóztatott kommunista szervezkedéssel vádolt munkások ügyében. A 24 kommunista bűnügyet már gyorsított eljárásban tárgyalták és a bíróság szigorú ítéleteket hozott. Klein Antal cipészt és Kromli János kőművest 5—3 évi fogházra és 5000 lej pénzbüntetésre, Varga Józsefet, Pobresnyi Sándort, Cse-

hovszky Andrást, Singer Adolfot, Kutasi Pált, Walt Juliát két és félevesi fogházra, valamint 5—5 ezer lej pénzbüntetésre, Farkas Antal temesvári kereskedőt 2 és fél évi fogházra, 2000 lej pénzbüntetésre, Popresnyi Pétert egy évi fogházra és 1000 lej pénzbüntetésre ítélte a törvényszék. A többi vádlottakat felmentették bűncselekmény hiányában.

Súlyos büntetések a sepsiszentgyörgyi kommunista perben

Sepsiszentgyörgy, máj. 16.

A sepsiszentgyörgyi törvényszék Lumitrescu tanácsa most hirdetett ítéletet a sepsiszentgyörgyi nagy kommunista perben. A per tárgyalása reggel 9 órától este 10 óráig tartott és olyan nagyszámú hallgatóság vett részt a főtárgyaláson, hogy még a törvényszék folyóin is szorongásig zsúfolva voltak.

A törvényszék ítélete nagyon súlyos

volt. Imre Jenő mechanikust 3 évi fegyházra és 4 ezer lej pénzbüntetésre ítélték, Fehér Dezső cipészt 2 évi börtönre és 3 ezer lej pénzbüntetésre, Fehér Lajost pedig másfél évi börtönbüntetésre és 1500 lej pénzbírságra ítélték az új rendtörvény alapján. Klein Sándor vádlottat felmentette a törvényszék. Az ügyész súlyosbításért, Olteanu brassói és Olteanu sepsiszentgyörgyi védők az ítélet ellen felebbestek.

Másfélévi börtönre ítélte a pesti bíróság H. Helberg Györgyöt

Budapest, máj. 16.

A valutásibólás miatt törvényszék elé állított budapesti bankárok bűnügyében a büntető-törvényszék Horvát-tanácsa tegnap este hirdetett ítéletet.

A törvényszék bűnösnek mondotta ki Haidelberg Györgyöt és ezért másfél évi börtönre és 8000 pengő pénzbírságra ítélte. A bűnper többi tagjai 1 év, illetve 2—2 havi börtönbüntetést kaptak.

Megjelent a magyar vasutasokról szóló visszavonó rendelet

Kényszer szabadságukra nem kaptak fizetést

Bukarest, máj. 16.

A CFR vezérigazgatósága tegnap közzétette rendeletét az elbocsájtott magyar vasutasok visszavételére vonatkozólag. A rendelet szerint az A. kategóriába tartozó al-tiszteket (fékezők, fűtők, műhelymunkások) akiket nyelv-nemtudás miatt bocsájtottak el

a szolgálatból május elsején, visszaveszik a szolgálatba és a május elsejétől szolgálaton kívül töltött időt fizetés nélküli szabadságnak tekintik. A tisztviselőket azonban, akik a központi nyugdíjpénztár tagjai, nem veszik vissza.

PETROLGÁZFŰZŐGÉP különlegességek

- „Kronprinz” Matador 800 — lei
- „Sitara-Royal” — 400 — lei
- „Haller” Superior — 250 — lei

Kérje a legújabb árjegyzéket a gázfűzők-ről stb. és építésvásárlásokról. STERN vaskereskedés Oradea, Nagypiac-tér 2 Telefon 8.92.

APROHIRDETESEK

Nem üres reklám, hanem valóság, hogy 6 drb. művészi lev. lapot 70 leiért csakis Róna fényképész készít, Teleki-u. 4

CENTRALBOBBIN használt női varrógépet vesz Mercin-üzlet Zöldfa-u. 23.

ÜZLETVEZETŐT keres a csatári Hanga szövethézet. Bővebb felvilágosítást nyújt az Igazgatóság. 598

JOBB házból való kifutó fiút keresek belépésre. Aszodi, Sas-palota. 599

RAGASZTÓK felvételnek. Zöldfa ucca 14, Kincler. 606

JÓ KERESÉTTTEL Váradhoz közel tévő községekbe kijáró újságárusokat telveszünk. Jelentkezni a kiadóhivatalban.

ÜGYES újságárus fiút felvesz Proppné Bihoreana sarkán, bódéba.

HAZMESTERT keresünk junius 1-re Vármház ucca 22, Clotild-gyár. 601

MINDENES leány jó bizonyítvánnyal azonnal felvétetik. Salamon, Str. Matei Corvin (Batthányi ucca) 10.

KERESÜNK német levelezőt 2 heti kíségetésre, románul tudó előnyben. Moskovits Ipartelepek r. t. 600

PASZTOR-NYOMDA, ORADEA